

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки

України

02 липня 2016 р. № 760

ЗАЯВКА

**на проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою:
«Створення електронних навчальних ресурсів для професійної
підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної
галузі»**

**на базі Державного навчального закладу
«Криворізький центр професійної освіти металургії та
машинобудування»
на 2016-2018 роки**

1. Опис основних ідей експерименту

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного розв'язання науково-педагогічної проблеми оновлення змісту професійної освіти з питань створення та впровадження у навчально-виробничий процес інформаційно-освітнього середовища, посилення ролі педагога професійно-технічного навчального закладу у формуванні поінформованого й обізнаного учня, здатного орієнтуватись у сучасному інформаційному середовищі, недостатня розробленість проблеми.

Складність та інтенсивність соціальних змін у наш час обумовлюють появу особистісних пріоритетів розвитку людини, перехід до нової стратегії розвитку суспільства на основі знань і високоефективних технологій. У цих умовах зростає значення освіти, професійно-технічної зокрема, як підґрунтя для адаптації молоді до інтенсивного розвитку інформаційного суспільства. Особлива роль відводиться викладачеві, його професіоналізму і загальній культурі, насамперед, у галузі інформаційно-комунікаційних технологій.

Серед процесів, які впливають на якість професійної діяльності викладача, визначальними є розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та інформатизація освіти. Сучасна педагогічна наука оперує широким спектром технологій підготовки і підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Для ефективного впровадження інформаційних і комунікаційних технологій у навчально-виробничий процес сучасному викладачеві необхідно володіти компетентностями, які дозволять йому не тільки транслювати знання своїм учням, сприяти вдосконаленню персональних умінь, якостей та ставлень, формуванню професійного досвіду в процесі навчання і роботи, а й вміти створювати інформаційно-освітні ресурси для впровадження їх у навчально-виробничий процес.

2. Об'єкт дослідження

Професійна підготовка майбутніх кваліфікованих робітників

машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

3. Предмет дослідження

Організаційно-педагогічні умови створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

4. Мета експерименту

Визначити, науково обґрунтувати та експериментально перевірити організаційно-педагогічні умови створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

5. Гіпотеза експерименту

Створення електронних навчальних ресурсів та впровадження їх у процес професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі за певних організаційно-педагогічних умов буде підвищувати ефективність функціонування сучасного інформаційно-освітнього середовища ПТНЗ.

6. Завдання експерименту:

1. Вивчити вітчизняний та зарубіжний досвід створення електронних навчальних ресурсів та особливості їх впровадження у професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі.

2. Визначити, обґрунтувати та експериментально перевірити

організаційно-педагогічні умови створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

3. Створити впровадити в практику електронні навчальні ресурси для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

4. Підготувати методичні рекомендації для педагогічних працівників ПТНЗ щодо створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

7. Теоретико-методологічну основу експерименту

7.1. Теоретичну основу дослідження становлять положення та висновки, які стосуються: концепції інформатизації професійної освіти та основ створення сучасних електронних навчальних матеріалів: електронних підручників, посібників, електронних довідників, електронних бібліотек тощо (А. Ашеров, В. Биков, Р. Гуревич, А. Гуржій, О. Діденко, М. Жалдак, Ю. Жук, І. Зимня, М. Кадемія, В. Кирилов, Н. Морзе, І. Роберт, О. Спірін та ін.); теорії компетентнісного підходу у професійній освіті (С. Батишев, Е. Зеєр, В. Краєвський, А. Маркова, О. Овчарук, О. Полат, Дж. Равен, В. Радкевич, С. Рубінштейн, О. Савченко, В. Сластьонін, В. Хутмахер, А. Хуторський, С. Шишов, В. Ягупов); інноватизації та технологізації професійного навчання майбутніх фахівців (М. Артюшина, В. Орлов, О. Пехота, О. Пошетун, Г. Романова, Л. Савенкова, В. Свистун, В. Селевко, М. Теловата) та науковому обґрунтуванню дефініції «педагогічні умови» (Ю. Бабанський, Б. Гершунський, Л. Загребельна, Ю. Конаржевський,

Л. Липська, А. Литвин, В. Манько, О. Мацейко, П. Третьяков та інші).

7.2. Методологія проведення експерименту ґрунтується на основних положеннях та науковому доробку провідних вчених в напрямку модернізації сучасної професійної освіти, таких як С. Архангельський, В. Беспалько, Г. Васянович, С. Гончаренко, Г. Єльнікова, Ю. Зінковський, І. Зязюн, І. Лернер, В. Кремінь, Н. Кузьміна, П. Лузан, Н. Ничкало, В. Олійник, В. Сидоренко, М. Скаткін, С. Сисоєва.

8. База експерименту

Державний навчальний заклад «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування», м. Кривий Ріг, пл. Домнобудівників, e-mail: kscromm@yandex.ua тел./факс (056) 440-62-83.

9. Методи експериментальної діяльності

9.1. Теоретичні: аналіз філософських, науково-педагогічних та навчально-методичних джерел з проблематики дослідно-експериментальної роботи; вивчення нормативно-правової документації щодо організації та проведення експерименту та основних положень створення та впровадження електронних навчальних ресурсів у педагогічний процес у ПТНЗ; визначення та теоретичне обґрунтування організаційно-педагогічних умов створення електронних навчальних ресурсів у ДНЗ «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування» та порівняння отриманих результатів з іншими професійно-технічними навчальними закладами, у яких здійснюється підготовка кваліфікованих робітників машинобудівної галузі.

9.2. Емпіричні: діагностичні (анкетування, бесіди, інтерв'ю); прогностичні (моделювання, експертна оцінка тощо); педагогічний експеримент; статистичні; кваліметричні; моніторингові.

10. Наукова новизна дослідження

Наукова новизна дослідження полягатиме в тому, що

вперше:

визначено, обґрунтовано, та експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів;

створено електронні навчальні ресурси для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі;

запропоновано до введення в науковий обіг поняття «інформаційно-освітнє середовище ПТНЗ машинобудівної галузі».

дістало подальшого розвитку поняття «електронний навчальний ресурс для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі», розвиток полягає в тому що електронні навчальні ресурси розглянуті як взаємо пов'язані елементи інформаційно-освітнього середовища професійно-технічних навчальних закладів;

удосконалено критерії та показники оцінювання електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі.

11. Практичне значення результатів дослідно-експериментальної роботи полягає:

у створенні електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів: підручників, посібників, довідників, підготовці методичних рекомендацій для педагогічних працівників ПТНЗ щодо створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому

середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

12. Терміни та етапи проведення дослідно-експериментальної роботи

початок – *червень* 2016 р.

закінчення – *грудень* 2018 р.

Перший етап: констатувальний (червень 2016 р. – грудень 2016 р.)

Підготувати аналітичні матеріали з вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду створення електронних навчальних ресурсів та особливості їх впровадження у професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі, розробити загальну методику та програму експерименту, провести установчі засідання творчого колективу, здійснити планування проведення масових заходів щодо проблематики експерименту та організації науково-практичних занять з педагогічними працівниками ПТНЗ машинобудівної галузі; визначити організаційно-педагогічні умови створення та критерії і показники оцінювання електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів; підготувати проспект методичних рекомендацій для педагогічних працівників зі створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів; підготувати звіт та оприлюднити результати констатувального етапу у масових заходах та написанні статей у наукових виданнях.

Другий етап: формувальний (2017 р.)

Обґрунтувати та експериментально перевірити визначені

організаційно-педагогічні умови створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів; створити електронні навчальні ресурси для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів; запровадити методичні рекомендації для педагогічних працівників ПТНЗ щодо створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів; підготувати звіт та оприлюднити результати формувального етапу експерименту у масових заходах та написанні статей у наукових виданнях.

Третій етап: узагальнюючий (2018 р.)

Здійснити експериментальну перевірку та впровадити в практику електронні навчальні ресурси для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів; впровадити у навчально-виробничий процес методичні рекомендації для педагогічних працівників ПТНЗ щодо створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів; оприлюднити результати узагальнюючого етапу експерименту у масових заходах та написанні статей у наукових виданнях; підготувати звітні матеріали щодо завершення експерименту, визначити перспективи подальшої діяльності з упровадження ідей і результатів експерименту.

13. Очікувані результати

1. Аналітичні матеріали з вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду зі створення електронних навчальних ресурсів та особливостей їх впровадження у професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі.

2. Статті в наукових, фахових та педагогічних виданнях с проблематики дослідно-експериментальної діяльності.

3. Матеріали з організації та проведення масових заходів щодо оприлюднення та апробації результатів експерименту.

4. Електронні навчальні ресурси для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

5. Методичні рекомендації для педагогічних працівників ПТНЗ щодо створення електронних навчальних ресурсів для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників машинобудівної галузі в інформаційно-освітньому середовищі професійно-технічних навчальних закладів.

14. Інформація про авторів ініціативи, наукового керівника експерименту

Автори ініціативи експерименту	
Прізвище, ім'я, по батькові	Лещинский Олександр Володимирович, директор
Адреса, № телефону, e-mail	50103, м. Кривий Ріг, пл.Домнобудівників,10, e-mail: kscromm@yandex.ua тел./факс (056) 440-62-83
Місце роботи, посада	Державний навчальний заклад «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування», директор
Кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання,	Спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

науковий ступінь	
Прізвище, ім'я, по батькові	Дорамідонтова Людмила Миколаївна
Адреса, № телефону, e-mail	50103, м. Кривий Ріг, пл.Домнобудівників,10, e-mail: kscromm@yandex.ua тел./факс (056) 440-62-83
Місце роботи, посада	Державний навчальний заклад «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування», заступник директора з навчально-виробничої роботи
Кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь	Спеціаліст вищої категорії, викладач-методист
Науковий керівник	
Прізвище, ім'я, по батькові	Липська Лариса Василівна
Адреса, № телефону	Інститут ПТО НАПН України, м.Київ, Віто-Литовський провулок, 98-а (044)252-71-75 info@ivet-ua.science
Місце роботи, посада	Інститут ПТО НАПН України, завідувач лабораторії електронних навчальних ресурсів
Кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь	кандидат педагогічних наук

15. Наукові консультанти:

1. Радкевич Валентина Олександрівна – директор Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, доктор педагогічних наук,

професор, член-кореспондент НАПН України.

2. Артюшина Марина Віталіївна – заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор.

16. Координатор:

Онопрієнко Людмила Михайлівна – координатор експерименту, методист вищої категорії сектору формальної професійної освіти відділу професійної освіти і тренінгів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України.

17. Склад творчої групи:

1. Ростока Марина Львівна – молодший науковий співробітник лабораторії електронних навчальних ресурсів Інституту ПТО НАПН України.

2. Кононенко Андрій Геннадійович – молодший науковий співробітник лабораторії електронних навчальних ресурсів, аспірант Інституту ПТО НАПН України.

3. Упиренко Аліна Володимирівна – заступник директора ДНЗ «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування».

4. Ломакіна Світлана Алімівна – заступник директора з навчальної роботи ДНЗ «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування».

5. Кепша Ольга Михайлівна – методист ДНЗ «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування».

6. Гермак Ольга Леонідівна – викладач спеціальних дисциплін ДНЗ «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування», аспірант Інституту ПТО НАПН України.

7. Петрова Наталія Анатоліївна – викладач інформатики та інформаційних технологій ДНЗ «Криворізький центр професійної освіти

металургії та машинобудування».

18. Нормативно-правове забезпечення експерименту

Закон України «Про освіту»;

Закон України «Про професійно-технічну освіту»;

Закон України «Про інноваційну діяльність»;

Закон України «Про професійний розвиток працівників»;

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр.;

Положення про електронні освітні ресурси: наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.10.2012 р. №1060 // Офіційний вісник України. – 2012. – №80. – С. 61;

Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.11.2000 № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.12.2000 за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 30.11.2012 № 1352);

Висновок науково-методичної комісії з професійної педагогіки, психології та змісту професійно-технічної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України від 29.02.2016 (витяг з протоколу № 10).

19. Науково-методичне забезпечення експерименту.

Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 07.11.2000 р. № 522, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 р. за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та

України від 30 листопада 2012 року № 1352, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2012 року за № 2111/22423).

20. Кадрове забезпечення експерименту

Згідно зі штатним розписом Державного навчального закладу «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування».

21. Матеріально-технічне забезпечення експерименту

Матеріально-технічна база Державного навчального закладу «Криворізький центр професійної освіти металургії та машинобудування» (50103, м. Кривий Ріг, пл. Домнобудівників, 10, e-mail: kcpomm@yandex.ua; тел./факс (056) 440-62-83).

22. Фінансове забезпечення експерименту

Фінансування дослідно-експериментальної роботи може здійснюватися за рахунок коштів місцевих бюджетів, спеціального фонду навчального закладу, а також за участю підприємств, які є соціальними партнерами професійно-технічного навчального закладу, на засадах, визначених договорами між цими підприємствами та навчальним закладом.

Директор департаменту

професійної освіти

М. С. Кучинський

Науковий керівник

Л. В. Липська

Директор ДНЗ «Криворізький центр

професійної освіти металургії та

машинобудування»

О. В. Лещинський

Координатор

Л. М. Онопрієнко